

poveduje o prvih plovbah okoli Skandinavije, vendar so gotovo že pred letom 800. odkrili najsevernejše dele Evrope. Okoli leta 880. (med 870 in 890) pa slišimo prvo zanesljivo poročilo. Kralj Alfred nam namreč pripoveduje, da mu je pravil neki Ottar o svojem potovanju proti severu. Ottar, plemenitnik normanski, je bival v Helgelandu, na najskrajnejši točki normanskih naselbin. Ker so „poznali“ obalo skandinavsko samo toliko daleč severno odtod, da so mogli dospeti tja v treh

padov z Bijarmijci. Opluli so bili tedaj Severni rtič in nam prinesli prvo zanesljivo poročilo o novih delih sveta, o novih narodih.

„Fini“, o katerih pripoveduje Ottar, so imeli domače in napol domače severne jelene, so bili dobri lovci, tudi na morju, kjer so lovili tulnja in mroža; zato so lahko plačevali precejšen davek. Ottar omeni tudi Kvene, današnje Fine, in pravi: „Nesejo pa svoje ladje čez suho na jezera.“ — Najbrže so te ladje kajaki; nahajamo jih sicer

A. WIERUSZ-KOWALSKI: NA NAPAČNI SLEDI.

dneh, je sklenil iti na potovanje, „hoteč zvedeti, kako daleč v tej smeri se razteza dežela“.

Ob obrežju je videl samo ribiče in lovce finskega rodu (Laponce); ko so pluli nadalje, se je obala obrnila proti vzhodu, obdržala to smer štiri dni, potem pa proti jugu, v kateri smeri so veslali še pet dni ter prišli do velike reke v deželi Bijarmijcev; ti so govorili jezik, podoben finskemu, t. j. laponskemu. Reka je Dvina, ki se izliva v Belo Morje, imenovano Gandvik. Na desni breg Dvine se pa niso upali stopiti, ker so se bali spo-

sedaj samo še v Grenlandiji, arktični Severni Ameriki in severovzhodni Aziji od rtiča Čeljuskina do Beringove ceste, a gotovo so imeli Laponci in Samojeđi tudi take kajake kot jih imajo Eskimi, z enim sedežem, pa tudi z dvema.

Kajak Eskimov je navadno iz lesa, včasih pa tudi iz ribje kosti, prevlečen je s kožami; dolžina meri večjidel 5—8 m, širok je 50—76 cm, tehta do 27,2 kg. Samo eno odprtino ima ta čoln, v sredi; tu sedi veslač, odet v obleko iz mroževe kože ali mroževih črev; ko se vsede, si okoli in